

DET BASALE SIKKERHEDSUDSTYR TIL KAJAKFISKERI

Juli 2012 - Listen vil løbende blive revideret og forbedret.

Kajakfiskerforum.dk er et forum, og ikke en klub, hvorfor følgende liste ikke er regler, men anbefalinger som det er op til den enkelte bruger af forummet at forholde sig ansvarligt til.

Bemærk at emnet er meget komplekst, hvorfor Kajakfiskerforum.dk ikke kan drages til ansvar for uheld og skader, selv om listens anbefalinger er fuldt. Listen er kun et afsæt, og den enkelte bruger må selv vurdere, om listens anbefalinger er tilstrækkelige i forhold til de specifikke forhold der kajakfiskes under.

Sikkerhedsudstyr 1:

Sikkerhedsudstyr 1 skal sikre dine muligheder for selvredning, og skal bl.a. sikre kontakten mellem dig og kajakken, så selvredningen er mulig.

Følgende skal have særlig opmærksomhed:

Undgå at sluge koldt vand. 'De første minutter efter en person er faldet i koldt vand, er af meget stor betydning for overlevelsen. Ved helikopterstyrt i Nordsøen har man set, at trods anvendelse af vandtætte og isolerende dragter synes nogle af de omkomne at være døde næsten samtidigt med at være faldet i vandet. Det skyldes, at en person, der kommer til at sluge blot en teskefuld koldt vand, risikerer et kraftigt hosteanfald, der meget let kan føre til at yderligere vand sluges og kommer i lungerne. Det er altså en drukneprocess, der er indledt. Man ved også, at koldt vand i ansigtet eller på kroppens hud udløser en kraftig uimodståelig indånding. Sluges der herunder blot en smule saltvand er drukningen påbegyndt.' (citater: Søsportens Sikkerhedsråd).

Kom hurtigt tilbage i kajakken. 'Havet på vore breddegrader er koldt det meste af året. Menneskets kropstemperatur er lidt over 37 grader, men havtemperaturen er kun på gode sommerdage over 20 grader og det endda nær kysten. Ude på dybt vand er det normalt koldere. Derfor er det begrænset, hvor længe man kan opholde sig i vandet, før der sker en livsfarlig afkøling. Allerede før afkølingen bliver livstruende, vil den afkølede person miste kræfterne i arme og ben og dermed blive ude af stand til at kravle om bord igen. Derfor handler det om at komme hurtigt tilbage i båden, såfremt man er faldet over bord. Det lyder enkelt, men mange har erfaret på egen krop, at det kan være en næsten umulig opgave, hvis man ikke på forhånd har trænet situationen og har sørget for de fornødne hjælpemidler.' (citater: Søsportens Sikkerhedsråd).

Under Sikkerhedsudstyr 1 forudsættes det at kajakken ikke kan synke, hvorfor ekstra flydeanordning bør isættes kajakken hvis kajakken kan risikere at synke. Følgende udstyr anbefales:

Redningsvest. 'En person, der falder i koldt vand vil kunne klare sig længere ved at ligge stille i vandet og lukke alle tøjets åbninger så tæt som muligt. Forudsætningen for at kunne ligge stille i vandet er en god redningsvest. En svømmevest er ikke tilstrækkelig, da svømmevesten ikke kan fastholde en person i en position på ryggen. Pga. den manglende krave kan en svømmevest heller ikke holde personens hoved højt i vandet.' (citater: Søsportens Sikkerhedsråd – se også nedenstående link til brochure fra Søsportens Sikkerhedsråd: 'Værd at vide om rednings- og svømmeveste').

Sikkerhedsline mellem dig og kajakken. Strøm og/eller vind vil hurtigt kunne skabe afstand mellem din kajak og dig, så du mister muligheden for selvredning.

Kniv monteret i redningsvesten. Ved særligt uheldige omstændigheder kan sikkerhedslinien også udgøre en risiko, hvorfor en kniv der kan overskære linen, bør supplere brugen af sikkerhedsline. Kniven bør kunne flyde, og/eller være fastgjort med line til redningsvesten.

Håndpumpe, Paddlefloat og Spraydeck. De fleste på kajakfiskerforum.dk anvender en sit-on-top kajak af en eller anden slags, enkelte anvender dog sit-inside kajak, hvorfor vi til disse anbefaler en håndpumpe der kan tømme kajakken for vand, og en paddlefloat til brug ved selvredning. Spraydeck hører ligeledes til det anbefalede sikkerhedsudstyr til sit-inside kajak.

Sikkerhedsudstyr 1 suppleres ved særlige omstændigheder med:

Tørdragt ved koldere vandtemperaturer. Søværnets Operative Kommando (sok.dk) anbefaler brug af dragt ved vandtemperaturer under +15 grader. Bemærk dog, at selv ved højere vandtemperaturer er risikoen for hypotermi altid tilstede. Søsportens Sikkerhedsråd anbefaler brug af dragt ved vandtemperaturer under +10 grader, hvilket er lavt sat. Fx vil man i almindeligt vindtæt tøj, ved +11grader, dø allerede efter 4-6 timers ophold i vandet, og være bevidstløs efter den halve tid. (se nedenstående link til brochure fra Søsportens Sikkerhedsråd: 'Værd at vide om kulde og beklædning til søs' s.5).

Flag og/eller lys ved sejlads i befærdet farvand, og/eller sejlads i mørke/skumring. Bemærk at sejlads i befærdet farvand og/eller mørke også kan være en situation man uforvaret kan havne i, hvorfor det anbefales altid at have mulighed for lys på kajakken.

Kompas og/eller gps ved sejlads hvor der er risiko for at fare vild (ukendt farvand, risiko for tåge o.a.).

Sikkerhedsudstyr 2:

Dette udstyr skal øge overlevelseschancen hvis du er røget i vandet, har mistet kontakten til kajakken og skal have hjælp til redning.

Under Sikkerhedsudstyr 2 forudsættes det at sikkerhedsudstyret er fastgjort til dig, hvorfor du har adgang til udstyret når du har mistet kontakten til kajakken. Følgende udstyr anbefales:

Varmt tøj under tørdragten. Du skal altid klæde dig på således, at du er rustet til at forblive ved bevidsthed og overleve et længere ophold i vandet. En stor del af året kræver dette en tørdragt kombineret med den rette inderbeklædning. Klæd dig efter 3-lags princippet. (se nedenstående link til brochure fra Søsportens Sikkerhedsråd: 'Værd at vide om kulde og beklædning til søs').

Fløjte monteret på redningsvesten.

Mobiltelefon i vandtæt beholder og/eller VHF (se nedenstående link til brochurer fra Søsportens Sikkerhedsråd: 'Værd at vide om mobiltelefoni til søs' og 'Værd at vide om VHF og DSC').

Nødblus og/eller Lys monteret på redningsvesten, så du kan gøre dig synlig i mørke.

Sejlkammerater. Den nærmeste til at redde dig, er selvfølgelig en eller flere af dine sejlkammerater. Ved lavere vandtemperaturer er dette selvfølgelig ekstra vigtigt, hvorfor vi anbefaler ikke at sejle alene ved lavere vandtemperaturer.

Sikkerhedsudstyr 3:

Dette sikkerhedsudstyr skal sikre at du kan komme ud af situationer, hvor kajakkens normale fremdriftsudstyr mistes eller går i stykker. Pagajline mellem pagaj og kajak bør anvendes for at mindske risikoen for at man havner i en sådan situation. Følgende udstyr anbefales:

Slæbeline. Sikkerhedslinen nævnt under sikkerhedsudstyr 1, kan evt. også anvendes som slæbeline.

Ekstra pagaj. Uanset om dit normale fremdriftsmiddel er miragedrev, pagaj el.a., har du brug for en ekstra pagaj. Dobbelt- eller enkeltbladet.

Bemærk:

Sejlkammerater, fløjte, mobiltelefon, VHF, nødblus og lys vil også høre under Sikkerhedsudstyr 3.

Litteratur om sikkerhed:

Søsportens Sikkerhedsråd har udgivet en række brochurer om sikkerhed til søs. Brochurerne kan frit downloades og/eller bestilles på: <http://www.soesport.dk/Diverse/Sider/Publikationer.aspx>

Vi vil stærkt anbefale at følgende læses:

- 'Værd at vide om sikker sejlads med kano og kajak'
- 'Værd at vide om rednings- og svømmeveste'
- 'Værd at vide om kulde og beklædning til søs'
- 'Værd at vide om vejr og bølger'
- 'Værd at vide om mand over bord'
- 'Værd at vide om mobiltelefoni til søs'
- 'Værd at vide om VHF og DSC'

Vidste du f.eks.: (citerer fra Søsportens Sikkerhedsråd)

- at det første minut i koldt vand er det vigtigste for din overlevelse. Sluger du blot en teskefuld koldt vand som følge af kuldechokket, lige når du falder i, kommer du til at hoste, så du nemt sluger mere vand, får det i lungerne og "drukner". Lig endelig stille i vandet og akklimatiser dig - lige når du falder i. Få styr på åndedrættet. Derefter kan din krop yde mange gange mere i koldt vand.
- at kroppen nedkøles 4-5 gange så hurtigt i vand ift. i luften.
- at du, hvis du ikke selv kan komme op af vandet, skal ligge så stille og sammenkrøbet som muligt for at afgive mindst mulig kropsvarme.
- at et ubeskyttet hoved står for 25% af kroppens varmetab ved +10 grader.
- at ved eftersøgning til søs anvendes varmesøgende, infrarødt udstyr. Hvis man som eftersøgt observerer eftersøgningsskibe eller -helikoptere, er det nødvendigt at tage hue eller hætte midlertidigt af, så deres udstyr kan "se" det varme hoved.